

2. Vooruitblik besluitvorming aanvullende klimaatmaatregelen in 2023

MKE zal kort het voorgestelde besluitvormingsproces voor de komende maanden schetsen.

- Welke aandachtspunten zijn er bij het besluitvormingsproces?
- Welke aanvullende fiscale vergroeningsmaatregelen zijn mogelijk en hoe zorgen we dat een aanvullend beprijzingspakket dit voorjaar goed landt? Wat wordt in het voorjaar de inzet op dit punt?

Toelichting:

- De meest recente Klimaat- en Energieverkenning laat zien dat het kabinet flinke extra stappen moet zetten om invulling te geven aan het 2030-klimaatdoel (minstens 55% emissiereductie en sturen op 60% reductie).
- In de Klimaatnota is aangekondigd dat het kabinet toewerkt naar besluitvorming in het voorjaar van 2023 over een aanvullend klimaatpakket.
- Dit pakket wordt voornamelijk gevoed door twee sporen:
 - *IBO Klimaat*: afgelopen zomer is het IBO Klimaat onder leiding van Persoonsgegevens van start gegaan. Het IBO zal een advies uitbrengen over de hoogte van het reductietekort en hoe dit het beste kan worden ingevuld. Hierbij wordt met name gekeken naar normerende en beprijzende maatregelen. Opleverdatum is 1 maart 2023. Na deze datum zullen de fiscale opties nader moeten worden getoetst op uitvoerbaarheid.
 - Uitwerking van het *meerjarenprogramma van het Klimaatfonds* (subsidies): het gaat om een verdere uitwerking van de middelen die in het coalitieakkoord al zijn toegekend aan het Klimaatfonds. Het concept meerjarenprogramma van het Klimaatfonds wordt in januari/februari getoetst door het PBL en daarna verder aangescherpt.
- Eenheid van Kabinetsbeleid
- Na publicatie van het IBO Klimaat (per 1 maart) kan de interne besluitvorming over een aanvullend klimaatpakket van start gaan. Hiertoe zullen ook in maart/begin april diverse BWO's worden ingepland. Het aanvullend klimaatpakket moet landen in een meerjarenprogramma klimaat. De conceptversie zal begin april worden geagendeerd in de MCKE. Daarna loopt het aanvullend klimaatpakket mee in de integrale voorjaarsbesluitvorming over de lasten en uitgaven.
- Op 21 april wordt de concept Voorjaarsnota besproken in de MR.

Zie bijlage 2 voor een indicatieve groslijst aan mogelijke aanvullende fiscale vergroeningsmaatregelen.

3. Grondslagerosie en begrotingsregels

- In de context van aanvullende klimaatmaatregelen staat het thema fiscale grondslagerosie en de extra budgettaire kosten hierdoor onder een vergrootglas.
- Grondslagerosie speelt bijvoorbeeld bij de stimulering van elektrische voertuigen, die leidt tot lagere BPM en accijnsontvangsten.

- In de Startnota is afgesproken dat dergelijke grondslagerosie ook tot de kosten van beleid behoren en dus ingepast moet worden in het inkomstenkader. Over de toepassing van het inkomstenkader beslist de Minister van Financiën.
- Dit thema is ook relevant voor het IBO Klimaat. Financiën heeft aangegeven dit onderwerp onder de aandacht te willen brengen van de volgende Studiegroep Begrotingsruimte.

Bijlage 2: groslijst mogelijke aanvullende fiscale vergroeningsmaatregelen

- Om de klimaatdoelen voor 2030 met enige zekerheid te halen is aanvullend normerend en beprijzend beleid naar verwachting noodzakelijk.
- In onderstaande tabel is ter indicatie een overzicht opgenomen van mogelijke aanvullende fiscale maatregelen. Een deel van deze maatregelen leidt niet tot directe CO2-reductie in Nederland (vliegbelasting en vleesbelasting), maar wel tot mondiale CO2-reductie.
- Er zijn een aantal grote brokken:
 - Keuzes rondom beprijzing/fiscale stimulering elektrische auto's vanaf 2025 en inrichting/invoeringsdatum Betalen naar gebruik
 - Verder aanscherpen CO2-heffing industrie
 - Afschaffen resterende vrijstellingen/verlaagde tarieven in de energiebelasting, kolenbelasting en accijns. Het gaat met name om het belasten van niet-energetisch verbruik (bijv. gebruik van aardgas bij productie kunstmest).
 - Beprijzen van emissies in de landbouwsector (deze emissies worden momenteel nog niet beprijsd).
 - Beprijzingsmaatregelen gericht op de consumptiekant zoals de vliegbelasting en consumptiebelasting vlees.

Overzicht mogelijke fiscale vergroeningsmaatregelen	
Naam	Omschrijving
Optimaliseren BNG voor klimaatdoelen	Vergroten CO2 component tarief en naar voren halen invoeringsdatum van Betalen naar gebruik
Aanvullende beprijzingsmaatregelen fossiele auto's	Onder andere verhoging bpm voor fossiele auto's of verhoging van de brandstofaccijnzen.
Verhogen/hervormen vliegbelasting	Tariefsverhoging bestaande vliegbelasting; verbreding grondslag naar o.a. transferpassagiers en privéjets; tariefdifferentiatie naar afstand; tariefdifferentiatie naar brandstofsoort.
Hervormen BPM in 2030 naar gewicht/verbruik	De BPM in 2030 wordt niet meer geheven op CO2 uitstoot maar op een grondslag die op een uitvoerbare wijze zoveel mogelijk aansluit bij de negatieve externaliteiten van de bouw van auto's. Ziet met name op consumptiekant uitstoot
Verder verhogen minimum CO2-prijs elektriciteitsproductie	Verhogen van de minimum CO2-prijs tot 43 in 2030 (zoals voorgesteld in Regeerakkoord). Nationale reductie: 8 Mton (is wellicht minder door sluiting Hemweg en productiebeperking kolen), EU: 4 Mton.
Aanscherping CO2-heffing industrie	Aanscherpen prijspad conform ambitie CA (4 Mton extra reductie in 2030).
Horizon CO2-heffing industrie verlengen naar 2035 of 2040; doel baseren op lineair pad richting klimaatneutraliteit in sector	Benodigd reductiepad naar 2040 borgen en wettelijk verankeren en wettelijk verankeren prijspad tot 2035. Daarbij doel baseren op lineaire reductiepad.
Energiebelasting, kolenbelasting en accijns op minerale oliën: afschaffen bestaande vrijstellingen, grondslag verbreden naar non-energetisch gebruik en introductie nieuwe vrijstellingen voor	In de EB, KB en accijns worden de bestaande vrijstellingen afgeschaft, de grondslag verbreed naar non-energetisch en wordt onderzocht of nieuwe vrijstellingen moeten worden opgenomen om dubbele belasting van nieuwe energiedragers te voorkomen.

nieuwe energiedragers om dubbele belasting te voorkomen (bijv. bij waterstof)	
Eigenaren van koopwoningen stimuleren het energielabel te verbeteren	Verschillende mogelijkheden om energielabel te koppelen aan belastingen.
Energiebelasting (o.a. extra 1e schijf, op basis van CO2, extra verduurzamingsprikkel, wat na prijsplafond)	Verschillende aanpassingen aan de energiebelasting zijn mogelijk, zoals het differentiëren van het tarief naar de CO2-component van de energiedrager, het invoegen van een extra 1e schijf, het aanpassen van de belastingvermindering en het verhogen van het tarief op aardgas.
Circulaire plasticheffing	Een belasting op polymeren levert potentieel een hoge CO2-winst op, is gericht op al het primaire fossiele plastic dat in Nederland op de markt komt en is relatief eenvoudig uit te voeren. De toepassing van recycleert en biogebaseerd plastic zijn dan uitgezonderd van deze belasting, waardoor de vraag naar deze technologieën direct wordt gestimuleerd
Effectieve heffing GTB	Borgende heffing voor Co2eq emissies in de sector waardoor ondernemers geprikkeld worden om minder gas te stoken en/of over te stappen naar duurzaam alternatief
Emissieheffing landbouw	"Beprijzen uitstoot: a. Broeikasgasheffing in de veeteelt (emissies van CO2; CH4; N2O) of b. Een belasting op stuks vee."
Kunstmestbelasting	Heffing over de aanschaf van kunstmest
Brede CO2 heffing over sectoren/ opt in meer sectoren ETS	CO2 beter beprijzen over sectoren heen.
Tariefaanpassingen energiebelasting: schuif elektriciteit – gas en/of tarief op basis van CO2 intensiteit	Het tarief van elektriciteit wordt sterk verlaagd en van gas navenant verhoogd. Daarnaast wordt een variant uitgewerkt waarbij wordt geheven naar de CO2 intensiteit van de energiedrager.
Energiebelasting: verminderen van de degressiviteit;	Een vlakkere structuur in de EB. Substantiële stap. Maatvoering nader bezien.
Beprijzing consumptie vlees/zuivel/vis	Betere beprijzing van negatieve externaliteiten vlees/zuivel/vis

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Diverse zaken t.b.v. start Belastingplan 2024

Datum

16 januari 2023

Notanummer

2023-0000009553

Aanleiding

Voor de uitwerking en planning van het pakket Belastingplan 2024 is een (indicatieve) jaarplanning opgesteld. Deze is aan het einde van deze nota opgenomen.

Via deze nota leggen wij u beiden een aantal beslispunten over de verdere uitwerking van deze planning voor en informeren wij u over de wijze waarop maatregelen voor het Belastingplan 2024 (en andere wetgevingstrajecten) de komende weken worden uitgewerkt.

21-01-23

Beslispunt 1: *Conceptplanning Belastingplan 2024 en afstemming daarvan met griffies Eerste en Tweede Kamer en afdeling advisering Raad van State*

Wij adviseren u (beiden) om ermee akkoord te gaan dat, zoals gebruikelijk, ambtelijk overleg wordt gevoerd met de Afdeling advisering van de Raad van State (Afdeling) en de griffies van de Eerste en Tweede Kamer om overeenstemming te bereiken over het te volgen behandelingschema.

Akkoord

Mu

Toelichting

Er vindt jaarlijks, op initiatief van ambtelijk Financiën, vroegtijdig overleg met de Afdeling en de griffies van de Eerste en Tweede Kamer plaats over een werkbaar tijdpad. Voor de Afdeling gaat het bijvoorbeeld om het delen van een lijst met onderwerpen en conceptwetteksten. Voor de Tweede Kamer (en later ook de Eerste Kamer) gaat het om het tijdpad voor de behandeling. In de Tweede Kamer wordt dat tijdpad vervolgens in een procedurevergadering vastgesteld. De Eerste Kamer stelt vervolgens het tijdpad vast op basis van het tijdpad van de Tweede Kamer. U vindt het door ons opgestelde tijdpad onderaan deze nota.

Beslispunt 2: *Evaluatie Belastingplan 2023 en vooruitblik 2024*

Gaat u (beiden) akkoord met het inplannen van een gesprek om met het Belastingplan team de totstandkoming en het proces rond het pakket Belastingplan 2023 te evalueren en vooruit te blikken naar het Belastingplan 2024?

Akkoord

Mu

Toelichting

- Op 27 december is het Belastingplan 2023 gepubliceerd in het staatsblad. Daarmee is het pakket officieel afgerond en heeft u beiden als

bewindspersoon ervaren hoe het pakket tot stand is gekomen en parlementair voorbereid en behandeld is.

- Nu FZ en de Belastingdienst van start gaan met een nieuw pakket zou het Belastingplan team graag het afgelopen jaar met u evalueren. Wat ging er goed, maar nog belangrijker, wat kunnen we aankomend jaar beter doen? Daarbij kan er ook vooruitgeblikt worden op het volgende jaar.

Informatie- en mogelijk bespreekpunt: *Proces besluitvorming maatregelen t.b.v. Belastingplan 2024 en andere wetgevingstrajecten*

Er wordt momenteel gewerkt aan het uitwerken van een breed pakket (mogelijke) fiscale maatregelen om aan de hand daarvan een wetgevingskalender op te stellen. Het ambtelijke proces voor de totstandkoming van die wetgevingskalender ziet er globaal als volgt uit:

1. De inventarisatie van maatregelen is in eerste instantie afgerond. Deze maatregelen worden nu gewogen op uitvoerbaarheid, complexiteit en beleidsmatige doeleinden.
2. Eind februari volgt een ambtelijk voorstel voor de prioritering (inclusief bijbehorend wetgevingstraject) van deze maatregelen.
3. Wij gaan graag met u (beiden) in gesprek over ons voorstel voor de prioritering. Ook is het uiteraard mogelijk om – als u daaraan behoefte heeft – voor ons voorstel alvast met u (beiden) een bespreking in te plannen, zodat u alvast bepaalde wensen of richtingen kunt aangeven.
4. In de Voorjaarsbesluitvorming wordt over de maatregelen met een budgettair effect definitief besloten.
5. Uiterlijk 1 juni worden de Voorjaarsnota en de Fiscale beleids- en uitvoeringsagenda met een beschrijving van alle voorgenomen wetgeving aan beide Kamers verstuurd en vervolgens over gedebatteerd.
6. In de Augustusbesluitvorming worden voor de koopkracht de puntjes op de i gezet.
7. Het pakket Belastingplan 2024 wordt uiteraard op Prinsjesdag ingediend, waarna de parlementaire behandeling van start gaat. Daarnaast volgen losse wetsvoorstellen zo veel mogelijk een eigen wetgevingstraject.

Dit proces betekent overigens niet dat de komende wetgeving en het proces na ons voorstel in steen gebeiteld staan. Er zijn diverse werkgroepen en evaluaties die nog afgerond moeten worden en waar nog concrete maatregelen uit kunnen volgen. Daarbij kan er in het bijzonder aan het IBO Klimaat en de Transitiestrategie Prijsplafond gedacht worden. Daarnaast blijft er ruimte bestaan voor maatregelen die bijvoorbeeld uit een Voorjaarsnotadebat kunnen volgen.

Bij ons prioriteringsvoorstel dat eind februari volgt, geldt het uitgangspunt om fiscale wetgeving waar mogelijk te spreiden. Beleidsmatig grotere maatregelen krijgen hun eigen wetstraject terwijl kleinere, meer technische maatregelen in een fiscale verzamelwet kunnen worden opgenomen. Een speciale positie heeft het jaarlijkse pakket Belastingplan, dat kan bestaan uit een wetsvoorstel Belastingplan en losse wetsvoorstellen, vaak gericht op invoering per 1 januari van het aankomende jaar of 1 januari van een later jaar wanneer er tussen aanname van de wetgeving en de inwerkingtreding een bepaalde voorbereidingstijd voor de uitvoering nodig is.

Maatregelen kunnen worden opgenomen in het pakket Belastingplan als wordt voldaan aan een van de volgende uitgangspunten (die ook eerder richting de Kamers zijn gecommuniceerd):

- Er bestaat een Europeesrechtelijke verplichting voor een bepaalde inwerkingtreedingsdatum;
- Er bestaat een budgettaire noodzaak voor een bepaalde inwerkingtreedingsdatum;
- Er bestaat voor de reparatie van jurisprudentie noodzaak voor een bepaalde inwerkingtreedingsdatum;
- Er bestaat politieke noodzaak voor een bepaalde inwerkingtreedingsdatum.

Daarbij willen voor komend jaar het extra uitgangspunt hanteren dat maatregelen met aanzienlijke verbeteringen voor de uitvoering of vereenvoudiging van het stelsel ook opgenomen kunnen worden in het pakket Belastingplan 2024.

Indicatieve planning Belastingplan 2024

Pakket Belastingplan 2024	Dag	Datum
INVENTARISATIE, WETGEVING EN AFSTEMMING		
Eerste beslisnota in tas	woensdag	22-2-2023
Voorjaarsreces 2023: vrijdag 24 februari t/m maandag 6 maart 2023		
Tweede beslisnota in de tas	vrijdag	17-3-2023
Derde beslisnota in tas	vrijdag	14-4-2023
Meireces 2023: vrijdag 21 april t/m maandag 8 mei 2023		
Vierde beslisnota + eerste integrale versie + afgeronde uitvoeringstoetsen in de tas	vrijdag	3-6-2023
Technische briefing andere departementen	vrijdag	30-6-2023
Uitvoeringstoetsen pakket Belastingplan 2023 gereed	maandag	10-7-2023
Aanvragen wetgevingstoets J&V	woensdag	12-7-2023
Zomerreces 2023: vrijdag 7 juli t/m maandag 4 september 2023		
Ontvangen wetgevingstoets J&V	woensdag	2-8-2023
MR en RVS		
Agendering en verzending stukken naar de MR	vrijdag	18-8-2023
Behandeling in MR + adviesaanvraag RvS	vrijdag	25-8-2023
Advies RvS	maandag	11-9-2023
Opsturen pakket Belastingplan 2024 aan de SDU voor embargoregeling	donderdag	14-9-2023
Pakket Belastingplan 2024 wordt door SDU onder embargo aan de leden van de Eerste en Tweede Kamer verstrekt	vrijdag	15-9-2023
Wetsvoorstel en nader rapport naar Kabinet van de Koning	vrijdag	15-9-2023
TWEDE KAMER		
Prinsjesdag en indiening Belastingplan 2024	dinsdag	19-9-2023
APB	woensdag	20-9-2023
APB	donderdag	21-9-2023
Technische briefing TK	maandag	25-9-2023
Verslag TK	maandag	3-10-2023
Verzenden nota naar aanleiding van het verslag naar de TK	donderdag	12-10-2023
Herfstreces 2023: vrijdag 13 oktober t/m maandag 23 oktober 2023		
WGO I (eerste termijn kamer)	maandag	23-10-2023
Versturen schriftelijke antwoorden naar TK	donderdag	26-10-2023
WGO II (eerste termijn regering en tweede termijn kamer)	maandag	30-10-2023
Plenaire behandeling TK	dinsdag	7-11-2023
Plenaire behandeling TK	woensdag	8-11-2023

Brief moties en amendementen	donderdag	9-11-2023
Stemmingen TK	donderdag	9-11-2023
EERSTE KAMER		
Technische briefing EK	maandag	13-11-2023
Voorlopig verslag	dinsdag	21-11-2023
Versturen memorie van antwoord EK	vrijdag	24-11-2023
Verslag of eindverslag EK	dinsdag	28-11-2023
Versturen nota naar aanleiding van het verslag EK	vrijdag	1-5-2023
Mondelinge behandeling EK (eerste termijn Kamer)	maandag	11-12-2023
Mondelinge behandeling EK (eerste termijn regering en tweede termijn kamer)	dinsdag	12-12-2023
Stemmingen EK	dinsdag	19-12-2023

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

nota

Vervolnotitie – Update versterking van de aanpak van dividendstripping

Persoonsgegevens

Aanleiding

Op 15 juli 2022 is een brief naar de Tweede Kamer verzonden inzake de 'Versterking van de aanpak van dividendstripping'. In deze brief zijn de uitkomsten van de internetconsultatie (die op 26 januari 2022 is gesloten), de fiscale mogelijkheden om de aanpak van dividendstripping verder te versterken en de voor- en nadelen van elke geconsulteerde oplossingsrichting besproken (**bijlage 1**). In de brief is opgemerkt dat de komende tijd verder onderzoek wordt gedaan en wordt beoordeeld hoe de maatregelen uitgewerkt kunnen worden in een wetsvoorstel. In deze nota leggen wij u ter akkoord twee maatregelen voor om nader uit te werken in een wetsvoorstel. Daarnaast zijn we in nauw overleg met de Belastingdienst nog verder aan het onderzoeken of er ook andere maatregelen mogelijk zijn (bijv. gericht op pensioenfondsen).

Datum
16 januari 2023

Notanummer
2022-0000303090

Bijlagen
1

De eerder genoemde Kamerbrief staat voor behandeling geagendeerd voor het Commissiedebat (CD) op **woensdag 25 januari 2023**. Deze notitie dient ook ter voorbereiding van dit agendapunt op dit CD.

19.01.23

Ahken

Beslispunten

1. Gaat u akkoord met de uitwerking van in ieder geval de volgende twee maatregelen in een wetsvoorstel:
 - (1) Codificatie record datum; en
 - (2) Aanpassing bewijslastverdeling ter verbetering positie inspecteur;
2. Indien u akkoord bent met het voorgaande, verzoeken wij u tevens akkoord te gaan met het voorstel om deze twee maatregelen op te nemen in de Fiscale Verzamelwet 2025. De beoogde inwerkingtreding van deze maatregelen is dan 1 januari 2025.

Ahken

Kernpunten

- In het consultatiedocument zijn de volgende zes mogelijke oplossingsrichtingen voorgelegd:
 - A. Juridische eigendom en economisch belang aandelen verplicht voor vermindering, verrekening of teruggaaf dividendbelasting;
 - B. Introductie van een houdsterperiode;
 - C. Introductie van een nettorendement/grondslag-benadering voor verrekening of teruggaaf van dividendbelasting;

- D. Documentatieverplichtingen;
- E. Codificatie record datum; en
- F. Uitbreiding met verbonden lichamen.
- Mede ter voorbereiding van het geplande CD op 25 januari 2023, kunnen de vervolgstappen per geconsulteerde oplossingsrichting schematisch als volgt worden samengevat:

Alternatief	Vervolgstep
A	(Voorlopig) niet opvolgen
B	(Voorlopig) niet opvolgen
C	Nader onderzoek vereist
D	Nader onderzoek vereist
E	Uitwerken maatregel in wetsvoorstel (maatregel 1)
F	Nader onderzoek, in samenhang met Alternatief C
Overig	Uitwerken maatregel die ziet op aanpassing van de bewijslastverdeling om de positie van de inspecteur te verbeteren (maatregel 2).
Overig	Onderzoeken maatregel om dividendstripping door binnenlandse en buitenlandse pensioenfondsen aan te pakken.

→ welke
 op draakt
 hoe ikrie
 kosten
 planning
 maken

25/1

Toelichting

Algemeen

- Hierna zal per geconsulteerde oplossingsrichting verder worden toegelicht wat de vervolgstappen zijn.
- Ad A+B: In de Kamerbrief van 15 juli jl. wordt toegelicht waarom het kabinet op dit moment geen voorkeur geeft aan het invoeren van een maatregel op basis van alternatief A of B. Alternatieven A en B zullen op dit moment daarom niet verder worden onderzocht.
- || • Ad C: op dit moment wordt in nauw overleg met de Belastingdienst dit alternatief nog diepgaander onderzocht. Mede gelet op de complexiteit van (de aanpak van) dividendstripping vergt dit onderzoek enige tijd.
- Ad D: Zoals blijkt uit (de reacties op) het consultatiedocument zijn er op het gebied van de informatie/documentatieverplichtingen meerdere opties. Deze vereisen nog een nadere beoordeling.
- • Ad E: wij stellen voor om – conform alternatief E – de record datum in de wet te verankeren (**maatregel 1**).
- Ad F: dit alternatief zal in samenhang met alternatief C worden beoordeeld.
- Overig: In lijn met de Kamerbrief wordt een aanvullende maatregel uitgewerkt om de bewijslastpositie van de inspecteur te verbeteren (**maatregel 2**).
- || • Daarnaast zal worden onderzocht of en hoe een mogelijke maatregel kan worden uitgewerkt die dividendstripping door binnenlandse en buitenlandse pensioenfondsen tegengaat. Voor internationale situaties zijn de belastingverdragen daarbij van belang.
- Voorgesteld wordt om maatregelen 1 en 2 op te nemen in (het wetgevingstraject voor) de Fiscale Verzamelwet 2025. Deze maatregelen zullen dan per 1 januari 2025 in werking treden. Hierbij wordt de kanttekening geplaatst dat de maatregelen nog moeten worden getoetst op uitvoerbaarheid. Ook de gevolgen voor het IV-portfolio van de Belastingdienst zijn op dit moment nog niet onderzocht.

- Maatregelen 1 en 2 zullen hierna nader worden toegelicht.

Maatregel 1: Codificatie record datum

- De record datum is de datum waarop aan het einde van de werkdag door een financiële instelling de gesettlede posities worden vastgesteld en op basis van de aandelendepots van cliënten wordt bepaald wie recht heeft op dividend.
- Voor binnenlandse situaties regelt het verzamelbesluit dividendbelasting¹ dat voor het bepalen van de dividendgerechtigdheid en daarmee ook het recht op verrekening, vermindering of teruggaaf van dividendbelasting wordt aangesloten bij deze record datum. Voor buitenlandse situaties is dit niet expliciet geregeld. Voorgesteld wordt om een bepaling op te nemen die verduidelijkt dat degene die op record datum dividendgerechtigd is, op dat moment ook recht heeft verrekening, vermindering of teruggaaf van dividendbelasting (**maatregel 1**).

Maatregel 2: Aanpassing bewijslastverdeling ter verbetering positie inspecteur

- Om dividendstripping te kunnen bestrijden, is sinds 2001 in verschillende bepalingen in de dividendbelasting, inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting en het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 geregeld dat een inhoudingsvrijstelling, teruggaaf, vermindering of verrekening van dividendbelasting slechts van toepassing is indien de ontvanger van de dividenden uiteindelijk gerechtigde is.
- Een ontvanger van dividenden wordt op basis van de huidige wet niet als uiteindelijk gerechtigde beschouwd, indien – kort gezegd – de ontvanger van de dividenden in samenhang met de dividenden een tegenprestatie heeft verricht als onderdeel van een samenstel van transacties waarbij aannemelijk is dat:
 - de dividenden ten goede komen aan een ander (dan de ontvanger) ten aanzien van wie inhouding niet achterwege mag blijven of die in mindere mate gerechtigd is tot vermindering, teruggaaf of verrekening van dividendbelasting; en
 - de ander een positie in de aandelen behoudt of verkrijgt die vergelijkbaar is met zijn positie voorafgaand aan het moment waarop het samenstel van transacties zijn begonnen.
- De huidige wettekst bevat derhalve een negatieve omschrijving van het begrip "uiteindelijk gerechtigde". De last om te bewijzen dat een ontvanger van dividenden niet de uiteindelijk gerechtigde is, en dat daarmee sprake is van een situatie van dividendstripping, rust daardoor nu op de inspecteur.
- Bij de inwerkingtreding van deze antimisbruikbepaling is door de wetgever erkend dat de inspecteur een lastige bewijspositie heeft. De wetgever was zich ervan bewust dat het in de praktijk lastig zal kunnen zijn voor de fiscus om dividendstripping aannemelijk te maken vanwege de betrokkenheid van buitenlandse partijen en doordat transacties over de beurs kunnen lopen. Het gevolg hiervan is dat de antimisbruikregeling enkel effectief is tegen evidente vormen van dividendstripping.² Dit vermoeden is de afgelopen decennia bevestigd in de praktijk. De bewijslast blijkt voor de Belastingdienst een struikelblok bij de effectieve bestrijding van dividendstripping.
- Ook uit de reacties op de internetconsultatie volgt dat de meeste belangstellenden onderkennen dat bij het bestrijden van dividendstripping de

¹ Besluit van 6 oktober 2021, nr. 2021-14557, Stcrt. 2021, nr. 43758.

² Kamerstukken II, 27896, nr. 3, blz. 8.

grootste uitdaging voor de Belastingdienst schuilt in de verdeling van de bewijslast en het verzamelen van de benodigde informatie.

- In de Kamerbrief van 15 juli jl. heeft het kabinet aangekondigd verdere maatregelen te nemen met het oog op het verbeteren van de informatie- en bewijsachterstand van de Belastingdienst. Onderdeel daarvan is een wijziging van de huidige bewijslastverdeling. Hierbij worden ook de belangen van de inhoudingsplichtige en de belastingplichtige in acht genomen.
- Gelet op het voorgaande, adviseren wij om de huidige wettelijke omschrijving van het begrip uiteindelijk gerechtigde in diverse wetten aan te passen en daarmee de bewijslast van de inspecteur te vereenvoudigen (**maatregel 2**).

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

A 13-02-2023

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Verlengde navorderingstermijn

Datum
7 februari 2023
Notanummer
2023-0000026830
Bijlagen
geen

Aanleiding

VNO-NCW heeft een verzoek gedaan tot aanpassing van de nationale douanewetgeving met betrekking tot de toepassing van de verlengde navorderingstermijn van vijf jaar voor een douaneschuld. In deze nota vragen we uw akkoord voor een van de oplossingsrichtingen. Na uw akkoord kan – conform de toezegging in het CD Douane d.d. 19 januari jl. – de Kamer hierover per brief geïnformeerd worden.

Beslispunten

Bent u akkoord met het op korte termijn opstellen van wetgeving waarmee een deel van het sanctiestelsel in de Algemene douanewet (Adw) wordt aangepast waardoor ook de reguliere navorderingstermijn van drie jaar weer wordt toegepast?

Bezien wordt of een wetgevingsprocedure mogelijk is waarbij, uitgaande van een vlot parlementair proces, deze wijziging al per 1/1/24 inwerking zou kunnen treden.

Kernpunten

- Het bedrijfsleven heeft zorgen over toepassing van de verlengde navorderingstermijn bij douaneschulden. Deze zorgen achten we terecht. Douane vordert in bijna alle gevallen tot vijf jaar terug. De reguliere navorderingstermijn van drie jaar zoals die staat in het Douanewetboek van de Unie (DWU) lijkt daarmee een dode letter.
- De oorzaak hiervan is dat wanneer een douaneschuld ontstaat door strafrechtelijk vervolgbaar handelen er in dat geval op grond van het DWU de verlengde navorderingstermijn moet worden toegepast. In de Adw is bepaald dat een onjuiste of onvolledige aangifte altijd een strafrechtelijk vervolgbare handeling is.
- Hiermee laten we een mogelijkheid, die de Europese regelgeving toestaat, om een kortere navorderingstermijn te hanteren onbenut.
- De douane kan door toepassing van de verlengde navorderingstermijn twee jaar langer onjuiste aangiften corrigeren. Dit geeft langer onzekerheid bij het bedrijfsleven, bovendien kunnen zij op hun beurt maar tot drie jaar terug een verzoek om terugbetaling doen in het geval dat zij teveel douanerechten hebben betaald.
- Met een beperkte aanpassing van de Adw kan worden geregeld dat in het geval van een onjuiste of onvolledige douaneaangifte (dit betreft het grootste

akkoord!

deel van de situaties) ook de reguliere navorderingstermijn kan worden toegepast.

- Onderzocht is of het ook zonder een wetwijziging geregeld kan worden. Echter dat is juridisch kwetsbaar. Het geeft het risico dat door de Europese Commissie bij Nederland traditionele eigen middelen worden nagevorderd en kan discussies en procedures uitlokken over situaties waar in het verleden wel de verlengde termijn is toegepast.
- Hoewel er risico's en nadelen kleven aan een beperkte aanpassing van het douanesanctiestelsel op dit ene punt, in plaats van het mee te nemen in een algehele herziening van het systeem van douanesancties, heeft dit wel de voorkeur. Een algehele herziening kost immers sowieso enkele jaren.

Toelichting

Huidige situatie

- Het Douanewetboek van de Unie (DWU) schrijft voor dat een schuld binnen drie jaar meegedeeld moet worden aan de schuldenaar, hetgeen de facto betekent dat tot drie jaar terug een douaneschuld kan worden nagevorderd.
- Als er sprake is van een strafrechtelijk vervolgbare handeling dan wordt deze termijn op grond van het DWU verlengd tot minimaal vijf en maximaal tien jaar (de verlengde navorderingstermijn). In Nederland is de verlengde navorderingstermijn vastgesteld op vijf jaar.
- Op grond van de Algemene douanewet (Adw) is degene die een onjuiste of onvolledige aangifte doet altijd strafrechtelijk vervolgbaar. Doordat het DWU vereist dat bij een strafrechtelijk vervolgbare handeling de verlengde navorderingstermijn van vijf jaar moet worden toegepast is de consequentie dat de basisbepaling, mededelen binnen drie jaar, bij iedere vorm van een onjuiste aangifte verlengd wordt tot vijf jaar.
- In verband met de implementatie van het DWU in 2016 is de nationale wetgeving worden aangepast. Voor die tijd gold dat de verlengde navorderingstermijn niet werd toegepast "ten aanzien van personen wier handelen of nalaten niet was gericht op ontduiking van de rechten bij invoer". Voor deze nuance was in het DWU geen ruimte meer, de navorderingstermijn moet verlengd worden tot vijf jaar als er sprake is van een strafrechtelijk vervolgbare handeling. Dit heeft het gevolg dat de verlengde navorderingstermijn een veel ruimer toepassingsgebied heeft gekregen.
- Vóór 2016 werd maar in een klein deel van de gevallen de verlengde navorderingstermijn toegepast. Nu het DWU, na een overgangperiode, meer dan drie jaar in werking is, komt het effect van de wijziging (van een 'kan' naar een 'moet' bepaling) steeds duidelijker naar voren.
- In de huidige controlepraktijk wordt de reguliere drie jaar dus al snel 5 jaar. Als een aangifte niet wordt gecontroleerd dan wordt de schuld meteen bij binnenkomst van de aangifte vastgesteld. Achteraf navorderen vindt met name plaats na een administratieve controle. Bij een administratieve controle worden de laatste drie jaren gecontroleerd, waarbij de focus primair ligt op het laatste jaar. Als er tijdens de controle wordt vastgesteld dat er een onjuiste aangifte is ingediend die ertoe leidt dat er te weinig rechten zijn geheven, wordt vervolgens bezien of diezelfde fout ook in eerdere jaren is gemaakt. Deze terugblik gaat, gelet op de verlengde navorderingstermijn, nu tot vijf jaar terug.

Verzoek VNO-NCW

- VNO-NCW heeft onder de aandacht gebracht dat in vrijwel alle gevallen de verlengde navorderingstermijn wordt toegepast, waardoor de reguliere navorderingstermijn een dode letter lijkt te zijn geworden.
- Dit roept volgens VNO-NCW de vraag op of Nederland voldoet aan het Unierechtelijke doeltreffendheidsbeginsel, dat vereist dat de rechtsregels van het nationale recht de uitoefening van het Unierecht niet uiterst moeilijk of praktisch onmogelijk maken.
- Daarnaast heeft VNO-NCW gewezen op de onevenwichtigheid dat als de gemaakte fout in het nadeel van het bedrijfsleven is, men dan slechts over drie jaar een verzoek om terugbetaling kan doen.

Analyse van het probleem en mogelijke oplossingen

- Het verzoek van VNO-NCW is zorgvuldig bekeken en zowel wetstechnisch als vanuit uitvoeringsoptiek op z'n merites beoordeeld.
- De huidige nationale wetgeving brengt inderdaad met zich mee dat de reguliere navorderingstermijn niet/nauwelijks meer wordt toegepast. Dit terwijl de Europese wetgever wel bedoeld heeft om onderscheid te maken tussen situaties waarbij geen sprake is van opzet of grove schuld (normale navorderingstermijn) en waar dit wel het geval is (verlengde navorderingstermijn).

Procesbelang van de staat

- wel is duidelijk dat Nederland, doordat de reguliere navorderingstermijn niet/nauwelijks wordt toegepast, op specifiek deze toepassing strenger is dan andere lidstaten. Daar staat tegenover dat in sommige andere lidstaten de verlengde navorderingstermijn weer langer is dan vijf jaar (op grond van het DWU kan deze max 10 jaar zijn).
- Ook is relevant om te vermelden dat de verlengde navorderingstermijn alleen wordt toegepast als er daadwerkelijk extra rechten verschuldigd zijn door het bedrijf, zij het dat daarover dus langere tijd onzekerheid bestaat: Hoe langer het geleden is dat de rechten verschuldigd waren, hoe lastiger het voor het bedrijfsleven (met name douane-expediteurs) is om de bedragen op hun klanten te verhalen. Hierdoor komen de rechten veelal voor eigen rekening;
- De huidige situatie is onevenwichtig doordat het bedrijfsleven na een fout van de Douane in hun nadeel maar over drie jaar een verzoek om terugbetaling kan doen bij de Douane;
- Het aanpassen van de wetgeving lijkt de enige juiste weg. Immers, als Nederland in de huidige situatie de verlengde navorderingstermijn niet toepast (terwijl daartoe op grond van nationale wetgeving wél genoodzaakt), dan bestaat het risico dat Nederland over die niet nagevorderde rechten wel de afdracht van die traditionele eigen middelen (TEM) verschuldigd is aan de EU. De reguliere navorderingstermijn vaker toepassen zonder dat de wetgeving wordt aangepast heeft daardoor mogelijke TEM-risico's. Daarnaast kan het discussies en procedures uitlokken over situaties waar in het verleden wel de verlengde termijn is toegepast
- In wezen vraagt deze problematiek om een herziening van het gehele nationale douane sanctiestelsel.

Het huidige douane sanctiestelsel is echter een complex systeem van verschillende sancties voor verschillende overtredingen, het is niet eenvoudig om de wetgeving zodanig aan te passen dat de reguliere navorderingstermijn vaker kan worden toegepast en het stelsel ook evenwichtig en evenredig te houden. Bij het alleen op dit specifieke onderdeel (de onjuiste/onvolledige aangifte zonder opzet of schuld) aanpassen van de nationale wetgeving, blijft de verlengde navorderingstermijn nog steeds bestaan voor bepaalde overtredingen. Echter in deze gevallen is er veelal alleen sprake van een sanctie en geen navordering.

- Een herziening van het huidige nationale douane sanctiestelsel is voorzien, maar dat zal enkele jaren vergen voordat het zover is. Een wijziging daarin meenemen zal dus nog de nodige tijd vergen.

Conclusie

- Alles bijeen genomen vinden we het wenselijk en verantwoord om over te gaan tot het op korte termijn opstellen van wetgeving waarmee een deel van het sanctiestelsel in de Adw wordt aangepast waardoor in het geval van een onjuiste of onvolledige douaneaangifte (dit betreft het grootste deel van de situaties) ook de reguliere navorderingstermijn kan worden toegepast.
- Daarmee accepteren we dat er gevallen blijven waarin de verlengde navorderingstermijn blijft worden toegepast, terwijl ook daar gevallen zijn waarin geen sprake is van opzet of schuld. Met een aanpassing op dit ene punt wordt wel het overgrote deel van de strafbare feiten naar aanleiding waarvan wordt nagevorderd afgedekt.
- Gesteld kan worden dat hiermee dit voor het bedrijfsleven prangende probleem binnen afzienbare tijd wordt opgelost, vooruitlopend op een algehele herziening van het douane sanctiestelsel die nog enkele jaren kan duren, waarin ook gekeken zal worden naar andere overtredingen.
- Wanneer u akkoord gaat met deze aanpassing in de wetgeving, zal dit – conform de toezegging gedaan in het CD Douane d.d. 19 januari jl. – in een brief aan de Kamer worden gemeld. Een concept voor deze Kamerbrief ontvangt u zo snel mogelijk.

Communicatie

Niet van toepassing

Politiek/bestuurlijke context

In het debat van 9 maart 2022 zijn de zorgen van de toepassing van de ondernemers over de verlengde navorderingstermijn naar voren gebracht. In de Stand van Zakenbrief van 1 december 2022 staat dat de verwachting is dat in januari 2023 meer duidelijkheid kan worden gegeven over de eventuele vervolgstappen. Dit is niet gehaald. In het Commissiedebat van 19 januari is gemeld dat de Kamer in het eerste kwartaal van 2023 wordt geïnformeerd over de gekozen oplossingsrichting.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER ADVISERING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Adviesnotitie kwartaaloverleg fiscale vergroening 08-02-23

Datum

6 februari 2023

Notanummer

2023-000025224

Bijlagen

1. Bespreekpuntennotitie
2. Slide deck opties fiscale maatregelen

Aanleiding

Aanstaande woensdag 8 februari heeft u met de minister voor Klimaat en Energie een kwartaaloverleg over de voortgang van het fiscale klimaatbeleid en om vooruit te blikken op de besluitvorming over een aanvullend klimaatpakket in het voorjaar. Persoonsgegevens zullen aansluiten als ambtelijke ondersteuning. In de eerste weken van februari voert MKE ook met de andere betrokken bewindspersonen een kwartaaloverleg.

In bijlage 1 treft u een gezamenlijke bespreekpuntennotitie (inclusief voorstel over aanpak vergroten transparantie omvang fossiele subsidies) en in bijlage 2 een slide deck met een overzicht van mogelijke extra fiscale maatregelen.

Geadviseerde inbreng

Agendapunt 1: voortgang uitwerking fiscale klimaatmaatregelen CA

- U kunt inbrengen dat de uitwerking van Betalen naar Gebruik en de structuuraanpassingen in de energiebelastingen op schema lopen.
- Conform de afspraken in het BWO wordt voor Betalen naar Gebruik momenteel een aanvullende effectenstudie uitgevoerd.
- U kunt tot slot markeren dat de besluitvorming over de uitgewerkte structuuraanpassingen in de energiebelastingen naar verwachting moeilijk zal gaan en vragen om hierin samen op te trekken. De maatregelen leveren een belangrijke bijdrage aan de energietransitie, maar hebben ook een (forse) impact op de lasten, terwijl de energieprijzen nog steeds relatief hoog zijn.

Agendapunt 2: vooruitblik besluitvorming extra klimaatpakket

- Ten aanzien van het proces kunt u aangeven graag nauw met MKE te willen optrekken in het voorjaar.
- MKE zal u waarschijnlijk vragen/aanbieden om aan te sluiten bij de sectorale BWO's, die hij in maart wil inplannen. U kunt hier positief op reageren, maar wel aangeven dat de komende weken het proces nog een keer goed moet worden bezien. Gezien de omvang en politieke zwaarte van het benodigde aanvullende klimaatpakket, is het namelijk de vraag of de nu al ingeplande MCKE's en afstemming via aparte BWO's voldoende zijn. Of dat hiervoor een ander proces moet worden ingericht. U kunt aangeven hierover volgende week met MFIN te overleggen. We adviseren geen nieuwe procesafspraken te maken, voordat het overleg met MFIN heeft plaatsgevonden.

06.02.23

Dank

MKE

goed
stake
bijlage
pauze
vraag
opmaking

Geadviseerde inbreng (vervolg)

- De mogelijke aanvullende fiscale maatregelen zijn samengevat in bijlage 1. U kunt de maatregelen kort langslopen en aan MKE vragen hoe hij tegen deze maatregelen aankijkt. U kunt hierbij ook aangeven dat na publicatie van het IBO goed moet worden gekeken naar de mogelijke invoeringstermijn van de fiscale maatregelen. Grotere aanpassingen aan bestaande belastingen of geheel nieuwe fiscale instrumenten kunnen waarschijnlijk pas vanaf 2025 of later worden doorgevoerd. Tariefaanpassingen zijn doorgaans wel per 2024 mogelijk.
- U kunt hierbij voorts benadrukken dat het belangrijk is om eerst het IBO Klimaat af te wachten en MKE uitnodigen om direct na publicatie van het IBO (begin maart) de uitkomsten gezamenlijk te bespreken.

Agendapunt 3: voorstel aanpak vergroten transparantie fossiele subsidies

- U kunt akkoord gaan met de voorgestelde aanpak om de transparantie van de cijfers over fossiele subsidies te vergroten en om dit voorjaar de Tweede Kamer per brief over deze aanpak te informeren.
- U kunt daarnaast suggereren om voor de Kamerbrief ook na te denken met welke boodschap we uit het frame komen dat jaarlijks 17,5 miljard euro naar de fossiele industrie gaat. U kunt vragen welke gedachten MKE hierbij heeft.

Inbreng MKE over energie-investeringsaftrek

- Waarschijnlijk zal MKE inbrengen dat EZK een aantal bedrijfsmiddelen (o.a. CCS en warmtenetten) zo snel mogelijk terug op de Energielijst van dit jaar wil zetten. Dit leidt tot een budgettaire derving van circa 70 tot 80 mln. (eerste inschatting).
- U kunt aangeven dat deze beleidswens integraal moet worden gewogen in de voorjaarsbesluitvorming en bovendien gedekt moet worden binnen het lastenkader. Voor het aanpassen van de Energielijst moet dus eerst de voorjaarsbesluitvorming worden afgewacht.
- U kunt hierbij tevens aandacht vragen voor het belang van een ordentelijk proces: afgelopen december zijn deze technieken bewust van de Energielijst voor dit jaar gehaald, zodat binnen de budgettaire kaders wordt gebleven en de nadruk meer komt te liggen op ondersteuning voor het mkb. Deze lijst is toen goedgekeurd en ondertekend door MEZK.

NB. mogelijk zal MKE nog kort terugblikken op het debat over de salderingsregeling. De stemmingen in de TK zijn uitgesteld, maar de

Bescherming van het parlementaire proces

Indien de afbouw van de salderingsregeling geen doorgang vindt of later wordt ingevoerd, dan is er sprake van een budgettaire derving, die gedekt moet worden.

Toelichting

Voortgang uitwerking fiscale klimaatmaatregelen CA

- Bij het vorige kwartaaloverleg heeft u samen met MKE geïnventariseerd welke fiscale klimaatmaatregelen uit het coalitieakkoord nog moeten worden geïmplementeerd. Het gaat om de structuuraanpassingen in de energiebelastingen en de introductie van Betalen naar Gebruik. Daarnaast is een evaluatie en mogelijke aanpassing van het tarief van de CO2 minimumprijs voor elektriciteitsopwekking en industrie toegezegd.
- Over de uitwerking van Betalen naar Gebruik heeft u in januari een separaat BWO gehad met MKE, MIenW en SIenW. Tijdens dit BWO is afgesproken om

voor de tariefstructuur variant 2 (differentiatie naar gewicht en brandstof) verder te onderzoeken met verschillende variaties in de mate waarin elektrische auto's een korting krijgen. In het onderzoek zal nadrukkelijke aandacht worden gegeven aan verschil stad/platteland, inkomenseffecten en autogebruik. Er is daarnaast afgesproken om na publicatie van het IBO Klimaat in maart een vervolg BWO te organiseren in dezelfde samenstelling. Vermoedelijk zal de besluitvorming over de tariefstructuur samenlopen met de besluitvorming over een aanvulling klimaatpakket.

- Wij zijn momenteel bezig met de technische uitwerking van de voorgenomen structuuraanpassingen in de energiebelasting. Dit is erop gericht om zo snel mogelijk concept wetteksten gereed te hebben.
 - De fiscaal-juridisch meest complexe maatregel is het beperken van de inputvrijstelling bij elektriciteitsproductie (van toepassing op WKK-installaties). Recent hebben we een onderzoek van Royal HaskoningDHV op basis van de Wet openbaarheid bestuur naar de Tweede Kamer gestuurd. Centraal in dit onderzoek staat de vraag hoe de gasinput in een WKK-installatie te splitsen in een belast en onbelast deel. Zowel vanuit de sector als vanuit de Tweede Kamer zijn hierover diverse vragen gesteld.
 - U wordt binnenkort nader geïnformeerd over de uitwerking en de nog te maken keuzes.
- Naast de technische uitwerking van de structuuraanpassingen in de energiebelasting, hebben we Trinomics gevraagd om de impact van deze maatregelen op de economische positie en verduurzaming van verschillende sectoren te ramen. Dit onderzoek is op 1 mei in concept gereed.
- Het ministerie van LNV heeft daarnaast zelfstandig een apart onderzoek door Wageningen Economic Research uit laten voeren naar de lasteneffecten van de energiebelastingmaatregelen in de glastuinbouw. Uit dit onderzoek blijkt dat de maatregelen in potentie grote inkomensgevolgen voor de glastuinbouwers heeft. Het onderzoek wordt voorafgaand aan een commissiedebat van 9 februari naar de TK gestuurd. MLNV heeft hierover reeds contact gelegd met MKE en zal mogelijk ook met u contact zoeken.
- MLNV heeft op 10 maart een bewindspersonenoverleg met MKE en u ingepland over de energietransitie in de glastuinbouw. Het is van belang dat besluitvorming over de uitwerking van de glastuinbouwmaatregelen in samenhang met het bredere klimaatpakket wordt genomen. U ontvangt ruim van tevoren een adviesnotitie met stand van zaken en mogelijke discussiepunten.
- Tot slot is, conform toezegging aan de Kamer, Frontier Economics gevraagd om in samenwerking met CE Delft de impact te ramen van verschillende minimum CO₂-prijspaden op de elektriciteitssector en industrie. Dit onderzoek is op 1 mei in concept gereed en kan worden gebruikt om de hoogte van de minimum CO₂-prijs te bepalen;

*is gebeurd
eerst met M.LNV
op de lijn*

Vooruitblik voorjaarsbesluitvorming aanvullend klimaatpakket

- Het reductiepat om met zekerheid 55% - 60% emissiereductie te realiseren in 2030 is groot. Naar verwachting is ingrijpend aanvullend beleid nodig om met zekerheid de afgesproken klimaatdoelen te halen. Moeilijke politieke keuzes zijn hiervoor nodig zoals een stijging van de lasten in het autodomein of een verdere krimp van de veestapel. De maatregelen hebben een significante impact op het lastenbeeld, dat uiteindelijk integraal moet worden gewogen.

- Om u een gevoel te geven aan welke fiscale maatregelen u kunt denken hebben we in bijlage 2 (het slide deck) per sector een overzicht opgenomen met mogelijke aanvullende fiscale maatregelen. Deze maatregelen worden momenteel in het IBO Klimaat getoetst op o.a. CO2-effect, lasteneffect en uitvoerbaarheid. Het is dus nadrukkelijk een eerste groslijst.
- Het rapport van het IBO Klimaat wordt naar verwachting in maart opgeleverd en zal aanbevelingen voor een beleidspakket met een mix van normering en beprijzing bevatten. Daarnaast worden momenteel de voorstellen voor de besteding van de middelen uit het Klimaatfonds (circa 30 miljard, voornamelijk bedoeld voor randvoorwaardelijke aspecten zoals infrastructuur en productie duurzame energiedragers) getoetst door PBL.
- MKE is voornemens om na publicatie van het IBO Klimaat in maart via de MKCE en diverse BWO's te komen tot een gedeeld voorkeurspakket binnen het pakket. Dit pakket kan vervolgens vanaf begin april meelopen in de reguliere voorjaarsbesluitvorming.
- Gegeven de politieke zwaarte van het benodigde aanvullende klimaatpakket, zal een proces dat tot tijdige en ordentelijke besluitvorming komt een uitdaging zijn. Het is de vraag of het beoogde MCKE-traject met aparte BWO's het meest geschikt is.
- Op 14 februari is daarom een gezamenlijk overleg tussen MFIN en u ingepland om de strategie en het gewenste besluitvormingsproces voor klimaat te bespreken. U ontvangt hierover vrijdag 10 februari een aparte adviesnotitie.

Wens EZK aanpassing Energielijst – energie-investeringsaftrek (EIA)

- Investerings die in aanmerking komen voor de EIA zijn opgenomen in de Energielijst. De EIA is een fiscale regeling die ondernemingen stimuleert te investeren in energiebesparing.
- De minister van EZK is beleidsverantwoordelijk voor de jaarlijkse actualisatie van de Energielijst. U bent fiscaal verantwoordelijk.
- In 2022 is het budget voor de EIA naar verwachting met circa 140 mln overschreden (ter referentie: het totale budget in 2022 bedroeg 149 mln.), door de inflatie en energieprijzen (meer vraag naar energiebesparende bedrijfsmiddelen). De budgetreserve is hierdoor negatief geworden.
- Ondanks dat vorig jaar in de augustusbesluitvorming is afgesproken om het budget voor de EIA vanaf 2023 met 100 mln. te verhogen, bleek afgelopen najaar aanpassing van de Energielijst 2023 nodig om langzaam weer richting een meerjarige budgetbalans te groeien.
- Hierbij is ervoor gekozen om met name bedrijfsmiddelen van de Energielijst 2023 te halen die dankzij stijgende energieprijzen een relatief korte terugverdientijd krijgen of een significant budgettair beslag op de regeling leggen. Door deze aanpassing komt bovendien een groter deel van het budget ten goede aan het mbk.
- Onder andere de stimulering van warmtenetten en CCS zijn vanaf 2023 niet langer mogelijk via de EIA. Binnen EZK is onrust ontstaan omdat een aantal marktpartijen zich hebben gemeld: zij hadden in 2023 op de EIA gerekend in hun businesscases. Hierdoor dreigen volgens EZK projecten stil te vallen die bijdragen aan de verduurzamingsopgave.
- Ambtelijk EZK heeft aangegeven dat MKE daarom de wens heeft om de Energielijst van dit jaar zo snel mogelijk aan te passen (o.a. CCS en warmtenetten terug op de lijst). De budgettaire derving is circa 70 tot 80 miljoen euro.

*graag me
informatie*

- Aangezien de budgetreserve van de EIA reeds negatief is door de forse uitputting van vorig jaar, kan dit niet worden gebruikt als dekking. Als alternatieve dekking heeft EZK gesuggereerd om het afrekpercentage van de EIA tijdelijk te verlagen. Het percentage is echter voor 2023 al verwerkt in een aantal systemen van de Belastingdienst en kan daardoor voor het lopende jaar niet meer worden aangepast.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bespreekpuntennotitie kwartaalgesprek fiscale vergroening MKE/SFIN 08-02-2023

Bijlage 1: Slide deck fiscale vergroening

1. Voortgang uitwerking fiscale klimaatmaatregelen uit het coalitieakkoord

- *Zijn er aandachtspunten bij de voortgang van de uitwerking van de fiscale klimaatmaatregelen uit het coalitieakkoord?*

Toelichting:

- In het vorige kwartaalgesprek in december is uitgebreider stilgestaan bij de uitwerking van de maatregelen, die volgens plan verloopt (bijlage 1).
- Een groot deel van de fiscale CA klimaatmaatregelen is reeds verwerkt in het Belastingplan 2023.
- *Betalen naar gebruik:* In december is tijdens het BWO Betalen naar gebruik besloten om de CO₂-variant niet verder uit te werken. Later in het jaar volgt politieke besluitvorming over de exacte vormgeving van de tariefstructuur (wel/niet korting voor EV en hoogte).
- *Convenant Glastuinbouw:* Op initiatief van de Minister van LNV staat er op 10 maart een BWO gepland aangaande verduurzaming in de glastuinbouw. Mogelijk kan tijdens dit overleg de samenhang worden verkend van maatregelen die gericht zijn op de glastuinbouw. Het gaat hierbij niet alleen om fiscale maatregelen (beperken vrijstelling elektriciteitsproductie en afschaffen verlaagd EB-tarief glastuinbouw) maar ook de introductie van een individuele CO₂-heffing en tegemoetkomingen uit het Klimaatfonds en SDE++.

2. Vooruitblik fiscale vergroening in voorjaarsbesluitvorming

MKE zal het proces dat hij voor ogen heeft richting de voorjaarsbesluitvorming schetsen

- *Welke aandachtspunten zijn er bij het besluitvormingsproces?*
- *Hoe reflecteert men op de fiscale maatregelen op de groslijst (zie bijlage 1)? Zijn er specifieke aandachtspunten?*

Toelichting:

- In de Klimaatnota is aangekondigd dat het kabinet toewerkt naar besluitvorming in het voorjaar van 2023 over een aanvullend klimaatpakket, waarbij er gestuurd zal worden op 60% emissiereductie t.o.v. 1990 om het doel van 55% te behalen.
- Dit pakket wordt gevoed door twee sporen:
 - *IBO Klimaat:* afgelopen zomer is het IBO Klimaat onder leiding van Persoonsgegevens van start gegaan. Het IBO zal een advies uitbrengen over de hoogte van het reductietekort en hoe dit zou kunnen worden ingevuld. Hierbij wordt met name gekeken naar normerende en beprijzende maatregelen. Opleverdatum is begin maart 2023. Hierna zullen de fiscale opties nader moeten worden getoetst op uitvoerbaarheid en wetgevende capaciteit (niet alles kan tegelijk).
 - *Uitwerking van het meerjarenprogramma van het Klimaatfonds (subsidies):* het gaat om een verdere uitwerking van de middelen die in het coalitieakkoord al zijn toegekend aan het Klimaatfonds.
- Na publicatie van het IBO Klimaat kan de interne besluitvorming over een aanvullend klimaatpakket van start gaan. Hiertoe is MKE voornemens om in maart/begin april diverse BWO's in te plannen. Het aanvullend klimaatpakket moet landen in een meerjarenprogramma klimaat. De conceptversie zal 4 april worden geagendeerd in de MCKE. Daarna loopt het aanvullend klimaatpakket mee in de integrale voorjaarsbesluitvorming over de lasten en uitgaven.
- Op 21 april wordt de concept Voorjaarsnota besproken in de MR.

3. Voorstel aanpak vergroten transparanties fossiele subsidies

- *Kunt u zich vinden in de onderstaande aanpak voor het brengen van meer transparantie in de fossiele subsidies en bent u akkoord om hierover dit voorjaar een brief naar de Tweede Kamer te sturen?*

Het voorgestelde plan van aanpak bestaat uit vier onderdelen:

1. *Structureel jaarlijks inzicht te bieden in de omvang van het budgettaire beslag*
Het voorstel is om jaarlijks in de Miljoenennota een vaste rubriek op te nemen met een overzicht van de fossiele regelingen aan de inkomsten en uitgavenkant inclusief het budgettaire beslag.
2. *Invullen ontbrekende getallen in het huidige overzicht van fossiele regelingen*
Dit betreft drie fiscale regelingen.
 - Raffinaderijvrijstelling (vrijstelling van accijns op olieproducten). (staat nu op 'niet bekend' vanwege ontbreken gegevens).
 - Het voordeel dat samenhangt met de degressieve tariefstructuur. (staat nu op 'niet bekend' vanwege ontbreken objectieve benchmark).
 - Het tariefverschil tussen de accijns op diesel en benzine en de samenhang met de heffing van de motorrijtuigenbelasting. (staat nu op 'niet bekend' vanwege ontbreken objectieve benchmark).

Bij de eerste regeling proberen we de ontbrekende gegevens boven tafel te krijgen. Op de andere twee regelingen zijn de gegevens voor berekening beschikbaar maar betreft het meer de vraag wat de juiste berekenmethode is. Die vraag hangt ook samen met het definitievraagstuk (zie hierna) en zullen we in samenhang daarmee oppakken. Het voorstel is om - ter vergroting van de transparantie - inzichtelijk te maken welke bedragen horen bij verschillende invalshoeken van de definitie, maar er vervolgens wel één te kiezen die we het meest logisch vinden.

Verder zullen we kijken of ons overzicht van regelingen nog actualisatie behoeft. Daarbij zullen we in ieder geval het prijsplafond en de belastingvermindering in de energiebelasting tegen het licht houden.
3. *Het verschil in mogelijke definities inzichtelijk maken*
Het voorstel is om is om in de brief nogmaals in te gaan op de afweging waarmee we zijn gekomen op de definitie die we hanteren. Die definitie is destijds overigens behoorlijk breed gekozen. Verder zullen we kijken of we per regeling beter kunnen schetsen wat de andere belangen zijn die met de regeling samenhangen om zo beter uit te leggen waarom de regeling bestaat.
4. *Het betrekken van een externe partij voor het vaststellen of toetsen van de omvang van de fossiele subsidies.*
We hebben contact gelegd met het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en het Centraal Planbureau (CPB), om bij hen na te gaan welke rol zij kunnen spelen in dit traject als externe partij. We denken aan een rol als verificateur op zowel de onderbouwing van de definitie als op de raming van de bedragen die daaruit volgt.

Toelichting:

- Tijdens uw vorige bilaterale gesprek is stilgestaan bij de actuele discussie over de fossiele subsidies. Daarbij heeft u samen afgesproken dat ambtelijk wordt gekeken naar mogelijkheden om meer rust en transparantie te brengen op dit onderwerp.
- In reactie op een motie van het lid Klaver die vroeg om een onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar de hoogte van fossiele subsidies is door u samen (bij brief van de MEZK) aan de Kamer toegezegd om in het voorjaar te komen met een plan van aanpak voor meer transparantie.¹
- De motie is vervolgens langs die lijn aangepast en ook aangenomen door de Tweede Kamer.
- Het voorstel is om in de brief van dit voorjaar het plan van aanpak met de Kamer te delen. Inzet zou dan zijn om bij de verzending van de miljoenennota de gehele analyse inclusief verificatie naar de Kamer te versturen.

¹ Kamerstukken 2022-2023, 32 813, nr. 1165

- Los van de aanpak om meer transparantie te creëren kan als onderdeel van de voorjaarsbesluitvorming over een extra klimaatpakket ook worden gezien of een aanvullende stap kan worden gezet met het afschaffen van de (fiscale) fossiele subsidies.